

dr hab. Jarosław Cholewa prof. AWF Katowice
Katedra Prozdrowotnej Aktywności Fizycznej
i Turystyki
Wydział Wychowania Fizycznego
Akademia Wychowania Fizycznego
im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

Katowice 14.09.2023 r.

UNIwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

19. 09. 2023

Dziekanat Wydziału Nauk o Zdrowiu

L.dz.

Recenzja

w postępowaniu habilitacyjnym
dotyczącym dorobku naukowego oraz działalności dydaktycznej, organizacyjnej
i popularyzującej naukę **dr n. med. Marty Podhoreckiej**
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu,
w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

1. Podstawa prawna

Na podstawie art. 221 ust. 5 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 poz. 1668 ze zm.), § 6 Uchwały Nr 88 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego na UMK (Biuletyn Prawny UMK z 2019, poz. 209 z późn. zm.) oraz § 59 ust. 1 pkt. 1 uchwały Nr 37 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 16 kwietnia 2019 r. Statut Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2019 r., poz. 120 z późn. zm.), Rada Dyscypliny Nauki o Zdrowiu na posiedzeniu w dniu 25 maja 2023 r., podjęła Uchwałę nr 46/2023, zgodnie z którą, powołany zostałem na recenzenta w postępowaniu o nadanie **dr n. med. Marcie Podhoreckiej** stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu. Po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją przedstawiam poniższą opinię.

2. Przebieg kariery naukowej i zawodowej

Dr n. med. Marta Podhorecka dyplom magistra fizjoterapii uzyskała w 2007 roku, na Wydziale Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, a tytuł doktora nauk medycznych w 2012 roku na Wydziale Lekarskim Collegium

Medicum w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Zarówno tematykę pracy magisterskiej (*Proces fizjoterapii po mastektomii oraz porównanie wyników rehabilitacji wśród kobiet przed i po menopauzie*) jak i pracy doktorskiej (*Ryzyko wystąpienia upadków u osób starszych a zmiany inwolucyjne w architekturze stopy.*), łączy wspólny element, zależności pomiędzy wiekiem a zdrowiem, chociaż obejmuje różne aspekty zdrowia i terapii. Dodatkowo w 2013 roku Habilitantka ukończyła Studia Podyplomowe Menadżer Projektu Badawczo-Rozwojowego w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu, a w 2019 r Studia Podyplomowe Terapii Zajęciowej w Wyższej Szkole Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie i uzyskała uprawnienia Specjalisty Promocji Zdrowia i Edukacji Zdrowotnej.

Habilitantka rozpoczęła pracę na stanowisku asystenta w 2012 roku w Wyższej Szkole Nauk o Zdrowiu w Bydgoszczy, a następnie od 2013 roku w Katedrze i Klinice Geriatrii, Wydziału Nauk o Zdrowiu, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu - Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, gdzie od 2018 roku pracuje na stanowisku adiunkta.

W dorobku zawodowym, Habilitantka wykazuje zaangażowanie i działalność również w jednostkach pozauczelnianych. Między innymi jako ekspert ds. szkoleń FIZJO-LEARNING przy Krajowej Izbie Fizjoterapeutów.

Przebieg kariery naukowej i zawodowej wydaje się spójny i zawiera się w naukach o zdrowiu. Osiągnięcia i doświadczenia konsekwentnie wspierają i harmonizują z celami, zainteresowaniami i osiągnięciami w tej dziedzinie nauki. Wysiłki edukacyjne i zawodowe ukierunkowane są na doskonalenie wiedzy i praktycznych rozwiązań, co przyczynia się do tworzenia spójnego i wartościowego dorobku.

3. Ocena osiągnięcia naukowego

Dr Marta Podhorecka osiągnięcie naukowe przedstawiła w formie jednotematycznego cyklu publikacji pt. „Analiza wybranych czynników i uwarunkowań postaw wobec osób starszych w społeczeństwie polskim oraz środowisku medycznym”. Osiągnięcie zostało udokumentowane cyklem czterech prac opublikowanych w latach 2021-2022, w recenzowanych czasopismach zagranicznych. We wszystkich pracach Kandydatka jest pierwszym autorem. Przedstawiona w autoreferacie sumaryczna wartości IF osiągnięcia naukowego wynosi 19,663 i 450 punktów MNiSW. Prace zostały opublikowane w: International Journal of Environmental Research and Public Health (2 prace), Psychology

Research and Behavior Management oraz Frontiers in Public Health. Ponieważ dokumentacja złożona została w styczniu obecnego roku kalendarzowego, wielkość współczynnika IF za 2022 r opierała się na szacunkowych danych. Publikacja w 2023 r aktualnych wartości współczynnika IF za 2022 r zmieniła się w stosunku do oczekiwanych, co zmieniło łączna wartość cyklu publikacji. Obecnie wynosi on około 13 pkt. IF. Nie zmienia to jednak, moim zdaniem, w znaczący sposób oceny wartości naukowej przedstawionego cyklu publikacji.

W wszystkich publikacjach Habilitantka zadeklarowała ten sam wkład w ich powstanie, tzn. opracowanie koncepcji i koordynowanie badań, administrowanie projektem, analiza formalna danych, współudział w napisaniu manuskryptu, udzielenie odpowiedzi recenzentom oraz przygotowaniu ostatecznej wersji artykułu. Wartym podkreślenia jest fakt, że ten sam zespół współautorów występuje we wszystkich publikacjach cyklu, co może świadczyć o prowadzeniu badań w ściśle określonym formalnym zespole badawczym.

Starzenie się społeczeństw to ważne wyzwanie dla nauki i społeczeństwa jako całości, co skutkuje rosnącym zapotrzebowaniem na badania związane z tym procesem. Zwiększone zapotrzebowania na usługi medyczne i długoterminową opiekę, a także wyzwania związane z finansowaniem emerytur i opieki społecznej, są kluczowe dla zapewnienia godziwego i zdrowego życia seniorom. W miarę jak społeczeństwa starzeją się coraz bardziej, zrozumienie zmian kulturowych i społecznych, w tym koncepcji starości, relacji międzypokoleniowych i roli seniorów w społeczeństwie stają się wyzwaniem współczesnego świata. W tym nurcie mieści się prezentowany cykl publikacji dotyczący analizy wybranych czynników i uwarunkowań postaw wobec osób starszych w społeczeństwie polskim oraz środowisku medycznym.

W artykułach w cyklu publikacji metodyka prowadzonych badań została dostosowana do celów badawczych, co pozwoliło na uzyskanie wiarygodnych rezultatów. Uznane narzędzia badawcze (*Fact on Aging Quiz*, *Kogan's Attitudes Toward Old People*) zostały uzupełnione autorskim kwestionariuszem ankiety. Warto zwrócić uwagę na szczegółową analizę danych i gruntowną prezentację wyników. Uzyskane w toku prowadzonych badań rezultaty należy uznać za oryginalne i wartościowe pod względem naukowym i praktycznym, chociaż nie pozbawione są pewnych ograniczeń, na co zwraca również uwagę Habilitantka. Np. omawiając wyniki publikacji nr 1 pisze: „liczba respondentów biorących udział w tym badaniu była reprezentatywna, jednak ze względu na internetowy charakter badania nie można było ich tak traktować”.

Ważnym efektem badań przedstawionych w cyklu publikacji są konkretne, praktyczne wskazówki do wdrożenia działań zarówno w obszarze społecznym, ochronie zdrowia oraz kształcenia poprzez: opracowanie programów społecznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie zjawisku ageizmu w Polsce, wdrożenie dodatkowych zajęć edukacyjnych polegających m.in. na rozwijaniu kontaktu z osobami starszymi, analizę wybranych uwarunkowań postaw wobec osób starszych w społeczeństwie.

4. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych

Przedstawione zestawienie bibliometryczne dorobku naukowego dr n. med. Marty Podhoreckiej, w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego, potwierdza opublikowanie po uzyskaniu stopnia doktora, 58 pełnotekstowych publikacji, 7 rozdziałów w monografiach, 13 artykułów i streszczeń konferencyjnych, o sumarycznej wartości Impact Factor 45,697 punktów i 2038 punktów MNiSW. Jest to znaczące powiększenie dorobku naukowego w odniesieniu do opublikowanych prac przed uzyskaniem tytułu doktora.

W dostarczonej dokumentacji liczba cytowań ogółem opublikowanych przez Kandydatkę prac wg. bazy Scopus (bez autocytowań) wynosi 415 i index Hirscha 7, wg. bazy Web of Science (bez autocytowań) 366, index Hirscha 7. Warto nadmienić, że na dzień pisania recenzji wartości te wzrosły.

Zainteresowania naukowe i problematyka publikowanych prac naukowych po uzyskaniu stopnia doktora koncentrują się głównie wokół 4 obszarów tematycznych związanych z osobami starszymi, w tym szczególnie z: przejawianymi postawami wobec populacji w podeszłym wieku; aktywnością fizyczną, fizjoprofilaktyką oraz rehabilitacją osób starszych; zastosowaniem metod fizjoterapeutycznych w leczeniu zaburzeń dna miednicy oraz funkcjonowaniem poznawczym i wykorzystaniem innowacyjnych technik w terapii poznawczo-motorycznej u osób powyżej 60 roku życia. Prowadzenie badań w każdym z tych obszarów odbywały się równolegle, co potwierdzone jest publikacjami i wystąpieniami na konferencjach.

Habilitantka, zarówno przed uzyskaniem stopnia doktora jak i po, brała czynny udział w kilkunastu konferencjach naukowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Uczestniczy (w trakcie realizacji) lub uczestniczyła (zakończone) w realizacji 12 projektów naukowych w tym w 5 pełniła/pełni funkcje kierownika. Szczególnie należy zwrócić uwagę na projekt: „GRYDSEN –innowacyjne psychologiczne metody terapii seniorów z wykorzystaniem techniki VR”, dofinansowany w ramach konkursu 6/1.1.1./2019 „Szybka Ścieżka” – Program

Operacyjny Inteligentny Rozwój, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Projekt ten realizowany jest w ramach konsorcjum wraz z Grydsen sp. z o.o. oraz Politechniką Łódzką. Celem projektu jest opracowanie innowacyjnego narzędzia terapeutycznego dla osób po 60. roku życia, tzn. oprogramowania w postaci ćwiczeń symulacyjnych z elementami wirtualnej rzeczywistości, wspomagających funkcjonowanie poznawcze i motoryczne osób starzejących się w oparciu o metodę treningu.

Uzupełniając opis pozostałych osiągnięć naukowych trzeba podkreślić zaangażowanie Kandydatki w opiekę nad studenckim ruchem naukowym (ma to swoje odzwierciedlenie m.in. w uzyskanych nagrodach), członkostwie w towarzystwach naukowych i aktywność w działalności redakcyjnej i recenzenckiej w czasopismach o zasięgu krajowym jak i międzynarodowym.

5. Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej

W zakresie działalności dydaktycznej dr n. med. Marta Podhorecka prowadzi zajęcia na wszystkich trzech stopniach studiów na kierunkach w obszarze nauk medycznych, z przedmiotów związanych z geriatrią, terapią zajęciową i fizjoterapią. Była oraz jest opiekunem blisko 100 prac dyplomowych. Jest zaangażowana w pracę dydaktyczną, pełniąc na wydziale funkcje Przewodniczącej Wydziałowego Zespołu ds. Nauczania zdalnego w czasie pandemii COVID-19 oraz Członka Komisji programowo dydaktycznej na kierunkach: Fizjoterapia i Terapia zajęciowa.

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu, Collegium Medium w Bydgoszczy, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, od września 2019 pełni funkcję prodziekana ds. studenckich, jest członkiem Rady Dyscypliny oraz Rady Dziekańskiej oraz przewodniczy Wydziałowej Komisji Studenckiej. We wcześniejszych latach uczestniczyła również w pracach komisji oraz zespołów w strukturach CM UMK.

Habilitantka zajmuję się równolegle działalnością organizacyjną w samorządzie zawodowym fizjoterapeutów. W pierwszej kadencji Krajowej Izby Fizjoterapeutów była m.in. Członkiem Krajowej Rady Fizjoterapeutów oraz Doradcą Prezesa Krajowej Izby Fizjoterapeutów ds. geriatry. W obecnej kadencji jest m.in. Członkiem zespołu tematycznego ds. fizjoprofilaktyki, Przewodniczącą sekcji fizjoterapii geriatrycznej przy Krajowej Izbie Fizjoterapeutów.

6. Podsumowanie

Po wnikliwej ocenie przedstawionych materiałów dokumentujących całokształt dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr n. med. Marty Podhoreckiej, stwierdzam, że Kandydatka spełnia wymogi określone w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 ze zm.) dla uzyskania stopnia doktora habilitowanego, w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

Dorobek naukowy dr n. med. Marty Podhoreckiej jest spójny i ukierunkowany. Koncentruje się w głównej mierze na gerontologii i geriatrii. Badania naukowe wykazują spójność tematyczną i logiczne powiązania między kolejnymi publikacjami. Wnoszą one oryginalną wiedzę do dyscypliny nauki o zdrowiu. Liczba cytowań świadczy o znaczeniu w danym obszarze nauki. Niewątpliwie zaletą publikacji naukowych autorstwa i współautorstwa dr n. med. Marty Podhoreckiej oprócz walorów poznawczych, są wartości aplikacyjne. Zaangażowanie w realizację projektów badawczych przekłada się na tworzenia skutecznych rozwiązań, dostosowanych do rzeczywistych problemów i wyzwań, przed którymi stoją osoby starsze.

W związku z powyższym, wyrażam pozytywną opinie w sprawie nadania dr n. med. Marcie Podhoreckiej stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

